

מי ידליק את החנוכייה?

מטרת הפעילות:

ליצור אווירת פעילות מהנה לקראת החג.

חומרים:

- * מספר חנוכיות בצבעים שונים כמספר הקבוצות במשחק (דגמים מצויירים וגזורים)
- * 8 נרות לכל חנוכייה + שמש
- * להבות בצבעים שונים כמספר הילדים
- * משימות וחידות + נספחים
- * קלטת מחרוזת שירי חנוכה
- * כרטיסי חידות ומשימות

מהלך הפעילות:

1. המדריך מחלק את החניכים ל- 4 קבוצות. כל קבוצה תתיישב סביב חנוכייה.

2. מהלך המשחק:

- המדריך מקריא באקראי חידה או משימה מתוך ערימת הכרטיסים המעורבת.
- חידה** - מופנית לכל קבוצה בתורה. לקבוצה ניסיון אחד בלבד לענות תשובה נכונה. במידה ולא הצליחו- עובר התור לקבוצה הבאה. תשובה נכונה מזכה את הקבוצה בלהבה אחת לחנוכייה שלה.
- משימה** - מופנית לכל הקבוצות. קבוצה שזכתה ראשונה מקבלת להבה.

3. זוכה במשחק-

- קבוצה שזכתה במספר הלהבות הגבוה ביותר או לחילופין קבוצה שמילאה את החנוכייה שלה במכסת הנרות שנקבעה.
- * את נר השמש מקבלים כאשר הקבוצה השיגה את כל 8 הלהבות.

חידות לחנוכה :

רמה בסיסית :

1. אלו אותיות כתובות על גבי הסביבון?
2. כמה ימים חוגגים את חג החנוכה?
3. איזה מאכל אוהבים הילדים לאכול בחג החנוכה?
4. איזה נוזל מפיקים מזיתים?
5. זהו לפי הציור מצווה יהודית שנאסרה לקיום ע"י היוונים. (נספח ב')
6. כשבאו היהודים את בית המקדש לטהר, מי בפניה התחבא והסתתר?
7. מי ניצח במלחמה בין היוונים ליהודים?
8. כמה נרות מדליקים ביום השני?
9. אליו נכנסו היוונים, שמו בו פסל, לכלכו והרסו. מי הוא?
10. את החנוכייה כדאי לשים במקום שרבים עוברים ורואים. היכן?
11. ההפך של רשעים הוא : *נחמדים * צדיקים * יפים
12. כל השנה מונחת בארון, בחנוכה אותה מדליקים ומניחים על אדן החלון. מי היא?
13. אני מסתובב, נופל וגם נח לפעמים. מי אני?
14. מלך יוון הייתי, לנצח את היהודים רציתי. מה שמי?
15. מדוע רצו היוונים שהיהודים לא יקיימו מצוות?
16. איך נקרא הנר שתפקידו להדליק את כל הנרות?
17. לכמה ימים הספיק השמן שנמצא בפך הקטן?
18. מה היה שמו של מנהיג המכבים : * יוחנן * מתתיהו * ישעיהו
19. באיזו עיר נבנה בית המקדש?
20. ממה הודלקה המנורה שהיתה בבית המקדש?

רמה רגילה :

1. מה זמן ההדלקה של נרות חנוכה?
2. איזה שיר מקובל לשיר מיד לאחר הדלקת הנרות?
3. מאיזה עץ מופק השמן?
4. באיזה חל החג?
5. מאיזה צד מתחילים להדליק את החנוכייה?
6. אלו מלים מסתתרות מאחורי האותיות נ' ג' ה' פ', שחרוטות על הסביבון?
7. כמה נרות מדליקים ביום השמיני ?
10. מתוך 3 חנוכיות מצויירות- לבחור את זו הכשרה. (נספח ג')
11. מדוע אוכלים בחנוכה מאכלים המטוגנים בשמן?
12. חשבו על 2 מתוך הגזירות שגזרו היוונים.
13. מדוע ניסו היוונים לנפץ את כדי השמן בבית המקדש?
14. למה פרצה המלחמה בין היוונים ליהודים?
15. מה הכריז מתתיהו החשמונאי היהודי כשקרא למרד בעם היווני?
16. כמה ימים בחג החנוכה? מדוע בדיוק כך ולא יותר או פחות?
17. איך נקרא הנר שתפקידו להדליק את כל הנרות?
18. לכמה ימים הספיק השמן שנמצא?
19. מה הם ראשי התיבות של המילה מכבי?
20. מכינים אותי מתפוח אדמה, בשמן מטוגנים אותי עד שאהיה שחומה. מי אני?

משימות לחנוכה:

רמה בסיסית:

1. הסתירו כד קטן בתוך החדר- על הקבוצות לחפש אותו או לשלוח נציג חיפוש.
2. כל קבוצה מקבלת חלקי פאזל, עליה לחבר את חלקיו מהר יותר מן הקבוצות האחרות. (נספח ד')
3. לאתר מלים בתפזורת חנוכה. (נספח ה')
4. בוחרים נציג אחד מכל קבוצה, כל נציג מקבל סביבון ועליו לשובב את הסביבון כמה שיותר זמן.
5. בוחרים נציג אחד מכל קבוצה, על כל נציג לאכול סופגנייה בידיים קשורות. המנצח – מי שמסיים את הסופגנייה ראשון.
6. מחרוזת שירי חנוכה – הקבוצות מתפזרות לחדרים ל- 10 דקות. עליהן לאתר כלי נגינה ולהכין תהלוכה של זמרים השרים שירי חנוכה עם תנועות לרקע המוזיקה.
7. " להדליק חנוכייה" – המדריך יתלה גיליון נייר גדול שעליו מצוירת חנוכייה. מכל קבוצה יבחר נציג שעניו יכוסו. כל נציג בתורו מקבל גיר צבע ומנסה "להדליק שני נרות" בחנוכייה על ידי ציור שלהבת. הנציג שדייק מכולם בציור השלהבות – יזכה את קבוצתו.
8. על כל קבוצה למצוא כמה שיותר מילים הקשורות לחנוכה במשך 30 שניות.

רמה רגילה:

1. כל קבוצה מקבלת CLOZE עם רשימת המלים החסרות ב"בנק מלים". עליה למלא את החלקים הריקים במהירות. (נספח ו')
2. כל קבוצה מקבלת כתב מגילת סתרים ופותרת אותו בעזרת מפתח שניתן לה. (נספח ז')
3. מסובבים סביבון וע"פ האות שנופלת צריכה כל קבוצה למצוא כמה שיותר מלים המתחילות באות זו, בהתאם לנושא החג.
4. למצוא 5 מלים שהמילה נר או אור מסתתרות בתוכן.
5. לפתור תפזורת הקשורה בחנוכה. (נספח ח')
6. מרוץ הלפיד – בנר כבוי. הקבוצה עומדת בטור. לראשון נר בידו, בהינתן האות, רץ לסוף השורה מוסר את הנר. הנר עובר מיד ליד עד שיגיע לראשון, הראשון רץ לסוף השורה וחוזר חלילה. הקבוצה המנצחת – כאשר הילד שהיה הראשון בתחילת המשחק חוזר לראש הטור.

תפזורת לחנוכה

א	כ	ח	ל	ק	י	מ	ת	פ	י
ה	מ	כ	ב	י	מ	נ	פ	ו	ו
מ	כ	ב	י	ל	ח	ו	ה	ס	ג
ב	ס	ו	פ	ג	נ	י	ה	י	נ
י	ו	ב	ת	י	ו	ו	נ	י	מ
נ	ד	ר	א	ח	כ	י	ו	ו	נ
צ	ו	ל	ס	ב	י	ב	ו	נ	ב
ת	צ	ו	ט	ז	י	ה	ח	י	ע
ס	ו	פ	ג	ע	ה	צ	ת	ר	ק
י	פ	ל	ב	י	ב	ה	ל	ה	ב

רשימת המלים המסתתרות :

סביבון
מכבים

לביבה
חנוכייה

סופגניה
יוונים

חנוכה

תפזורת

א	י	כ	צ	ח	ו	ב	י	ב	ס	נ	י	א
י	ד	ה	ה	י	ב	ה	ה	ב	י	ב	ל	י
ל	ר	כ	ח	ד	י	ע	י	ס	ו	ל	ג	ח
פ	ט	י	פ	ג	נ	ב	ד	פ	י	י	י	ל
ס	י	ב	ת	ב	ו	ת	ב	ל	י	ר	כ	ר
נ	ה	כ	ו	נ	ח	ל	ה	ה	מ	ו	ח	ה
מ	ד	מ	א	פ	ל	ח	נ	א	ת	ש	ט	מ
ש	כ	נ	ת	י	ט	י	מ	ו	ת	ל	ו	צ
ה	נ	ח	ת	ג	א	ד	י	ח	י	י	ל	ת
כ	מ	י	ס	ו	פ	ג	נ	י	ה	מ	ד	ל
פ	מ	י	ד	ג	ר	ד	א	ע	ו	ה	ב	פ
ס	ו	כ	ו	י	ט	נ	א	ב	ר	כ	ה	ר
נ	ה	ה	ג	ב	פ	ר	ג	ס	ג	ס	נ	ג

השלימו את המלים החסרות :

בימי בית המקדש, שלטו היוונים על ירושלים.
הם ראו את ..... ורצו להחריב
אותו. את היהודים הם רצו להפוך ליוונים.
בימים ההם שלט על יוון המלך .....
הוא כעס מאד על היהודים שלא הסכימו
להתנהג כמו היוונים והחליט לגזור עליהם
גזירות קשות. למשל, הוא אסר עליהם לקיים
את ה..... הוא ציווה לא לעשות .....
..... לילדים ולא לקדש את החדש.

היהודים האמיצים החליטו ל.....
באנטיוכוס ובגזירות הקשות שלו. הם מינו
עליהם את ..... הכהן ובעזרתו מרדו
במלך ונלחמו ביוונים. למרות שליוונים היה
..... חזק וגדול הם הצליחו לנצח אותם.

המלים החסרות :

אנטיוכוס, צבא, להלחם, שבת, מתתיהו, ברית מילה,
בית המקדש.

פתרון תפזורת סביבון:

								ס				
							ה	ב	י	ב	ל	
							י					
		י				ב				י		
		ב			ו					ר		
נ	ה	כ	ו	נ	ח				מ	ו		
מ		מ							ש	ת		
ש									ל	ת		
ה									י	י		
כ			ס	ו	פ	נ	ג	י	ה	מ		
פ									ו			
ס	ו	כ	ו	י	ט	א	נ					
נ												

פתרון תפזורת:

				מ	י	ב	כ	מ				
				ח								
		ה	י	נ	ג	פ	ו	ס				
מ		י	נ	ו	ו	י						
				כ								
		נ	ו	ב	י	ב	ס					
				י								
				ה								
				ה	ב	י	ב	ל				

פתרון ה-CLOZE:

בימי בית המקדש, שלטו היוונים על ירושלים. הם ראו את בית המקדש ורצו להחריב אותו. את היהודים הם רצו להפוך ליוונים. בימים ההם שלט על יוון המלך אנטיוכוס. הוא כעס מאד על היהודים שלא הסכימו להתנהג כמו היוונים והחליט לגזור עליהם גזירות קשות. למשל, הוא אסר עליהם לקיים את השבת. הוא ציווה לא לעשות ברית מילה לילדים ולא לקדש את החדש.

היהודים האמיצים החליטו להלחם באנטיוכוס ובגזירות הקשות שלו. הם מינו עליהם את מתתיהו הכהן ובעזרתו מרדו במלך ונלחמו ביוונים. למרות שליוונים היה צבא חזק וגדול הם הצליחו לנצח אותם.

חידות לחנוכה (רמה בסיסית)

<p>אלו אותיות כתובות על גבי הסביבון? כמה ימים חוגגים את חנוכה?</p>	<p>איזה מאכל אוהבים הילדים לאכול בחנוכה?</p>
<p>איזה נוזל מפיקים מזיתים?</p>	<p>זהו לפי הציור מצווה יהודית שנאסרה לקיום ע"י היוונים. (נספח לפעילות)</p>
<p>מי ניצח במלחמה בין היוונים ליהודים?</p>	<p>כמה נרות מדליקים ביום השני?</p>
<p>את החנוכייה כדאי לשים במקום שרבים עוברים ורואים. היכן?</p>	<p>כמה נכנסו היוונים, שמו בו פסל, לכלו והרסו. מי הוא?</p>
<p>ההפך של רשעים הוא: *נחמדים *צדיקים *יפים</p>	<p>כל השנה מונחת בארון, בחנוכה אותה מדליקים ושמים על אדן החלון מי היא?</p>
<p>אני מסתובב, נופל וגם נח לפעמים מי אני?</p>	<p>מלך יוון הייתי, לנצח את היהודים רציתי. מה שמי?</p>
<p>באיזו עיר נבנה בית המקדש?</p>	<p>מדוע רצו היוונים שהיהודים לא יקיימו מצוות?</p>
<p>ממה הודלקה המנורה שהיתה בבית-המקדש?</p>	<p>מה היה שמו של מנהיג המכבים? *יוחנן *מתתיהו *ישעיהו</p>
<p>איך נקרא הנר שתפקידו להדליק את כל הנרות?</p>	<p>לכמה ימים הספיק השמן שנמצא בפך הקטן?</p>

חידות לחנוכה (רמה רגילה)

מאיזה עץ מופק השמן?	איזה שיר מקובל לשיר מיד אחרי הדלקת נרות?	מה זמן ההדלקה של נרות חנוכה?
אלו מילים מסתתרות מאחורי האותיות נ' ג' ה' פ', שחרוטות על הסביבון?	מאיזה צד מתחילים להדליק את החנוכייה?	באיזה חודש חל החג?
מדוע אוכלים החנוכה מאכלים המטוגנים בשמן?	מתוך 3 חנוכיות מצוירות- לבחור את זו הכשרה. (נספח לפעילות)	כמה נרות מדליקים ביום השמיני?
למה פרצה המלחמה בין היהודים ליוונים?	מדוע ניסו היוונים לנפץ את כדי השמן בבית המקדש?	חשבו על-2- מתוך הגזירות שגזרו היוונים.
איך נקרא הנר שתפקידו להדליק את כל הנרות?	כמה ימים בחג החנוכה? מדוע בדיוק כך ולא יותר או פחות?	מה הכריז מתתיהו החשמונאי היהודי שקרא למרד בעם היווני?
מכינים אותי מתפוח- אדמה, בשמן מטוגנים אותי עד שאהיה שחומה. מי אני?	מהם ראשי התיבות מכבי?	לכמה ימים הספיק השמן שנמצא?

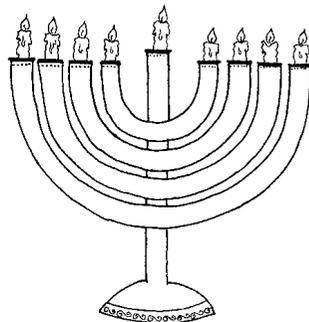
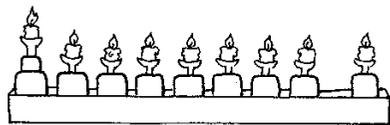
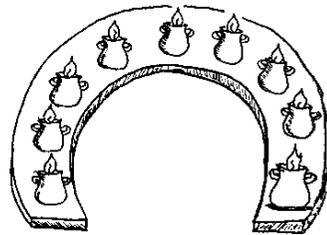
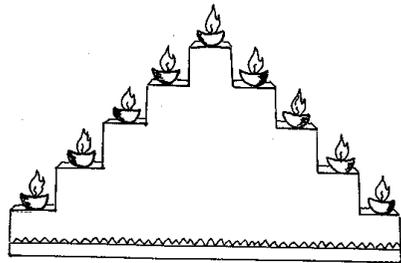
משימות לחנוכה (רמה בסיסית)

<p>לאתר מילים בתפוזרת חנוכה.</p>	<p>כל קבוצה מקבלת חלקי פאזל, עליה לחבר את חלקיו מהר יותר מן קבוצות האחרות.</p>	<p>הסתירו כד קטן בתוך החדר- על הקבוצה לחפש אותו או לשלוח נציג חיפוש.</p>
<p>המדריך יתלה גיליון נייר גדול שעליו מצוירת חנוכייה. מכל קבוצה יבחר נציג שעניו יכוסו. כל נציג בתורו מקבל גיר צבע ומנסה "להדליק שני נרות" בחנוכייה על-ידי ציור שלהבת. הנציג שדייק מכולם בציור השלהבות- יזכה את קבוצתו.</p>	<p>הקבוצות מתפזרות לחדרים ל-10 דק'. עליהן לאלתר כלי נגינה ולהכין תהלוכה של זמרים השרים שירי חנוכה עם תנועות לרקע המוזיקה.</p>	
<p>בוחרים נציג אחד מכל קבוצה. כל נציג מקבל סביבון ועליו לסובב אותו כמה שיותר זמן.</p>	<p>בוחרים נציג אחד מכל קבוצה, על כל נציג לאכול סופגנייה בידיים קשורות. המנצח- מי שמסיים את הסופגנייה ראשון.</p>	<p>על כל קבוצה למצוא כמה שיותר מילים בקשר לחנוכה ב-30 שניות.</p>

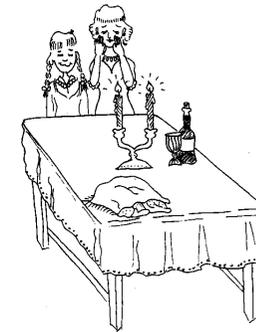
משימות לחנוכה (רמה רגילה)

<p>הקבוצה עומדת בטור. לראשון נר בידו, בהינתן האות, רץ לסוף השורה ומוסר את הנר. הנר עובר מיד ליד עד שיגיע לראשון, הראשון רץ לסוף השורה וחוזר חלילה. הקבוצה המנצחת – כאשר הילד שהיה ראשון בתחילת המשחק חוזר לראש הטור.</p>	<p>כל קבוצה מקבלת קלוז (CLOZE) עם רשימת המילים החסרות ב"בנק המילים". עליה למלא את החלקים הריקים במהירות.</p>	<p>למצוא 5 מילים שהמילה נר או אור מסתתרות.</p>
<p>מסובבים סביבון וע"פ האות שנופלת צריכה כל קבוצה למצוא כמה שיותר מילים המתחילות באות זו, בהתאם לנושא החג.</p>	<p>לפתור תשבץ הקשור בחנוכה. (נספח לפעילות)</p>	<p>כל קבוצה מקבלת כתב מגילת סתרים ופותרת אותו בעזרת מפתח שניתן לה.</p>

חידה 8 (רמה רגילה) - נספח ה'

חידה 5 (רמה בסיסית) - נספח ד'

משימה 3 (רמה בסיסית) - נספח ו'

א	כ	ח	ל	ק	י	מ	ת	פ	י
ה	מ	כ	ב	י	מ	נ	פ	ו	ו
מ	כ	ב	י	ל	ח	ו	ה	ס	ג
ב	ס	ו	פ	ג	נ	י	ה	י	נ
י	ו	ב	ת	י	ו	ו	נ	י	מ
נ	ד	ר	א	ח	כ	י	ו	ו	נ
צ	ו	ל	ס	ב	י	ב	ו	נ	ב
ת	צ	ו	ט	ז	י	ה	ח	י	ע
ס	ו	פ	ג	ע	ה	צ	ת	ר	ק
י	פ	ל	ב	י	ב	ה	ל	ה	ב

רשימת המילים המסתתרות:

סופגניה   לביבה   סביבון
 יוונים   חנוכייה   מכבים

משימה 1 (רמה רגילה) - נספח ז'

בִּימֵי בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, שְׁלֹטוֹ הַיִּנְנִים עַל יְרוּשָׁלַיִם. הֵם רָאוּ
 אֶת..... וְרָצוּ לְהַחְרִיב אוֹתוֹ.
 אֶת הַיְהוּדִים הֵם רָצוּ לְהַפְךָ לַיִּנְנִים.
 בְּיָמֵם הָהֵם שָׁלַט עַל יוֹן הַמֶּלֶךְ.....
 הוּא כָּעֵס מְאֹד עַל הַיְהוּדִים שֶׁלֹא הִסְפִּימוּ לְהִתְנַהֵג כְּמוֹ
 הַיִּנְנִים וְהַחְלִיט לְגַזֵּר עֲלֵיהֶם גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת.
 לְמִשָּׁל, הוּא אָסַר עֲלֵיהֶם לְקַיֵּם אֶת ה.....
 הוּא צָוָה לֹא לַעֲשׂוֹת..... לְיִלְדִים וְלֹא
 לְקַדָּשׁ אֶת הַחֹדֶשׁ.

הַיְהוּדִים הָאֲמִיץִים הִחְלִיטוּ ל.....
 בְּאַנְטִיּוֹכוֹס וּבְגְזֵרוֹת הַקָּשׁוֹת שָׁלוּ. הֵם מָנוּ עֲלֵיהֶם אֶת
 הַכֹּהֵן וּבְעֶזְרָתוֹ מָרְדוּ בַּמֶּלֶךְ וְנִלְחְמוּ בַיִּנְנִים.
 לְמַרְוֹת שְׁלֵינְנִים הָיָה..... חֶזֶק וְגָדוֹל הַיְהוּדִים
 הִצְלִיחוּ לְנַצֵּחַ אוֹתָם.

המילים החסרות:

אנטיוכוס, צבא, להלחם, שבת, מתיתיהו, ברית מילה, בית
 המקדש.

משימה 5 (רמה רגילה) - נספח ט'

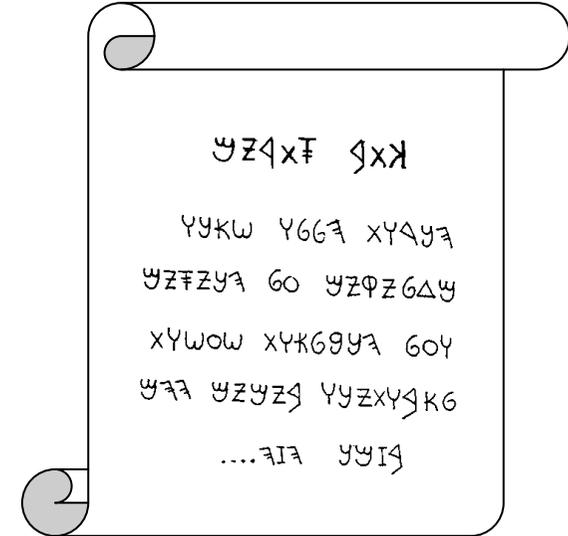
תפזורת חנוכה

א	י	כ	צ	ח	ו	ב	י	ב	ס	נ	י	א
י	ד	ה	ה	י	ב	ה	ה	ב	י	ב	ל	י
ל	ר	כ	ח	ד	י	ע	י	ס	ו	ל	ג	ח
פ	ט	י	פ	ג	נ	ב	ד	פ	י	י	י	ל
ס	י	ב	ת	ב	ו	ת	ב	ל	י	ר	כ	ר
נ	ה	כ	ו	נ	ח	ל	ה	ה	מ	ו	ח	ה
מ	ד	מ	א	פ	ל	ח	נ	א	ת	ש	ט	מ
ש	כ	נ	ת	י	ט	י	מ	ו	ת	ל	ו	צ
ה	נ	ח	ת	ג	א	ד	י	ח	י	י	ל	ת
כ	מ	י	ס	ו	פ	ג	נא	י	ה	מ	ד	ל
פ	מ	י	ד	ג	ר	ד	א	ע	ו	ה	ב	פ
ס	ו	כי	ו	י	ט	נ	א	ב	ר	כ	ה	ר
נ	ה	ה	ג	ב	פ	ר	ג	ס	ג	ס	נ	ג

לביבה נס פך השמן מתתיהו סביבון ירושלים

סופגניה חנוכה מכבי אנטיוכוס

משימה 2 (רמה רגילה) - נספח ח'

פ = ג	ט = ⊗	א = ✕
ז = ז	י = ≈	ב = ∇
ח = φ	כ = ✕	ג = †
ט = Δ	ל = 6	ד = Δ
י = 3	מ = ☹	ה = ≡
כ = x	נ = ∩	ו = ∩
	ס = †	ז = I
	ע = 0	ח = H

כתב סתרים - פתרון:
הנרות הללו שאנו מדליקים על הניסים ועל הנפלאות